

ב' שבט תשע"ו
12 ינואר 2016

לכבוד

ועדת החינוך התרבות והספורט

הנדון: דיון ועדת חינוך מיום 28.12.2015

1. המוסד האקדמי נצרת פעל תחת היתר המל"ג לרישום סטודנטים ולקיום לימודים אקדמיים. ביום ה-13.5.14 החליטה מל"ג כי לא ניתן עוד להאריך את ההיתר לפעילותו של המוסד וזאת הואיל והמוסד לא עמד בתנאים הנדרשים להכרה בו כמוסד להשכלה גבוהה. המוסד לא הצליח להוכיח איתנות פיננסית כנדרש, לרבות אי עמידה בהתחייבותו לגיוס תרומות לטובת המשך פעילות המוסד.
לצד זאת, בדיקות המל"ג הציגו אי עמידה בדרישות אקדמיות ואשר בין היתר הביאה לסגירת תכנית אחת מבין שתיים שהפעיל המוסד, ובכך הביא לצמצום המוסד עוד יותר ולגודל אשר אינו מאפשר קיומו של מוסד אקדמי.
לבקשת המוסד, ההיתר הוארך עד לסוף דצמבר 2014 אך ורק לצורך מציאת פתרונות להשלמת לימודי הסטודנטים הקיימים במוסדות חלופיים. כך שהמוסד בנצרת כבר למעשה סגור למעלה משנה.
2. כחלק מהתכנית הרב-שנתית להנגשת מערכת ההשכלה הגבוהה לחברה הערבית, ובהמשך לממצאי עבודה תכנונית שנעשתה במל"ג ובות"ת, עלה כי קיימת הצדקה לפיתוחו של קמפוס אקדמי כללי מתוקצב בישוב ערבי בצפון שיקדם את ההלימה בין שיעור האוכלוסייה במדינת ישראל לבין שיעור הסטודנטים מהמגזר הלומדים בהשכלה הגבוהה, תוך התמקדות בתחומי לימוד בעלי אופק תעסוקתי.
3. מתוך הזדמנות להישען על תשתיות קיימות, הוחלט לנסות לקדם פתיחת קמפוס מתוקצב בנצרת באחריות אקדמית של אוניברסיטת חיפה על בסיס מתווה ראשוני שהובא בפניה ע"י האוניברסיטה והמוסד בנצרת, ואשר אחד מעקרונות היסוד כללו פיתוח תחומי לימוד להם פוטנציאל תעסוקתי עבור הבוגרים.
4. הואיל ואוניברסיטת חיפה והמוסד בנצרת לא הצליחו להתקדם ולגבש מתווה מוסכם בהתאם להנחיות והחלטות ות"ת, הן במישורים האקדמיים והן בסוגיות המינהליות וזאת במשך זמן ממושך בהרבה מלוחות הזמנים שהוגדרו, והואיל וההצעות החלקיות שהועברו, לא עלו בקנה אחד עם מסמך העקרונות ובפרט בכל הנוגע לתחומי הלימוד – הוחלט בישיבת המועצה מיום ה-22.12.15 כי לא תתאפשר פתיחת הקמפוס בנצרת באחריות אקדמית של אוניברסיטת חיפה כאמור בהחלטות ות"ת ומל"ג בנושא.
5. לאור זאת, ועל מנת ליישם את ההחלטה העקרונית של ות"ת ומל"ג בדבר מתן מענה לצורך הגובר של החברה הערבית, לביקושים הגדלים להשכלה גבוהה בצפון, והצורך בקמפוס אקדמי בישוב ערבי בצפון, ולאור מדיניות ות"ת, לפיה ככלל, אין מקום לפתיחת מוסדות מתוקצבים חדשים להשכלה גבוהה (לרבות הפיכת מוסד שאינו מתוקצב למתוקצב) ולצרכים הלאומיים בנושא, הוחלט לצאת בקול קורא בהתבסס בין היתר על העקרונות הבאים:
א. הקמפוס האקדמי/המסגרת האקדמית תפעל בישוב ערבי במחוז הצפון ותיתן מענה לצורך הגובר של החברה הערבית באזור ללימודים אקדמיים ובמסגרתה תתקיימנה תכניות לימוד עם אופק תעסוקתי לבוגרים.

- ב. הקול הקורא יפנה למוסדות להשכלה גבוהה המוכרים ע"י מל"ג, המתוקצבים ע"י המדינה, ובכל מקרה לא תתאפשר פתיחה של מוסד מתוקצב חדש לטובת הנושא.
- ג. תינתן עדיפות להתבססות על תשתיות מתוקצבות קיימות בישוב ערבי בצפון וכן הצגת משאבים קיימים עבור פעילות זו לאורך זמן.
- ד. החלופות למסגרת האקדמית הן כדלקמן: פתיחת קמפוס נוסף של מוסד להשכלה גבוהה המוכר ע"י מל"ג ומתוקצב ע"י ות"ת, למען הסר ספק הכוונה בהקשר זה היא לקמפוס נוסף של מוסד קיים אשר אינו מיועד להפוך להיות מוסד עצמאי בעתיד, או הפיכת מכללה אקדמית להכשרת מורים הפועלת ביישוב ערבי בצפון והמתוקצבת ע"י משרד החינוך למכללה אקדמית כללית המתוקצבת ע"י ות"ת.
6. ביום 4.1.2016 פורסם קול קורא פומבי באתר האינטרנט של המל"ג והופץ לכלל המוסדות האקדמיים.
7. נוסף לכל האמור יצויין כי ביום 30.12.15 אימצה הממשלה את החלטת ות"ת לקבוע יעדים להגברת ייצוג האוכלוסיה הערבית במערכת ההשכלה הגבוהה כלהלן-
- א. הגדלת שיעור הסטודנטים מקרב אוכלוסיית המיעוטים לתואר ראשון, כך שהיעד לשנת 2021 יעמוד על 17% מקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון.
- ב. יעד לשנת 2021 – שיעור הסטודנטים מקרב אוכלוסיית המיעוטים לתואר שני יעמוד על 12%.
- ג. יעד לשנת 2021 – שיעור הסטודנטים מקרב אוכלוסיית המיעוטים לתואר שלישי יעמוד על 7%.
- עמידה ביעדים אלו תהיה בכפוף לתכנית הרב-שנתית הבאה שתגובש למערכת ההשכלה הגבוהה ותובא לאישור מל"ג.

בברכה,

יניב כהן-שבתאי, ממונה תחום תקצוב מכללות, מל"ג/ות"ת

העתק:

מר עמית פרסיקו, יועץ שר החינוך

פרופ' יפה זילברשץ, יו"ר ות"ת
מר גדי פרנק, מנכ"ל מל"ג/ות"ת
פרופ' חגית מסר-ירון, סיו"ר מל"ג

הכנסת

מסקנות

ועדת החינוך, התרבות והספורט בעקבות החלטה על דיון מהיר

ט"ז בטבת התשע"ו
28 בדצמבר 2015

הכנסת העשרים
מושב שני

**בנושא: סכנת סגירת המכללה האקדמית בנצרת
של חבר הכנסת: יוסף ג'בארין**

יו"ר הכנסת וסגניו החליטו בישיבתם מיום ט' בטבת התשע"ו (21/12/2015), להעביר ל"דיון מהיר" בוועדת החינוך, התרבות והספורט את ההצעה הנ"ל.

ביום ט"ז בטבת התשע"ו (28/12/2015), קיימה הוועדה דיון בראשות ח"כ יעקב מרגי, יו"ר הוועדה.

הוועדה שמעה שעד 2009 לא היתה קיימת אף מכללה ערבית. המכללה האקדמית בנצרת שהיא המכללה הערבית היחידה הקיימת, כיום, קיבלה היתר מהמלי"ג לקיים לימודים ב-2 חוגים – תקשורת וכמיה, אך היא אינה מתוקצבת. המלי"ג טען שאין למכללה איתנות פיננסית והוצע למכללה שיתוף פעולה עם אוניברסיטת חיפה. המכללה הגיעה למתווה עם אוניברסיטת חיפה והוא אושר ע"י המלי"ג והות"ת, אך המתווה אינו מיושם.

בתום הישיבה הגיעה הוועדה למסקנות הבאות:

1. הוועדה רושמת לפנייה שיש תת ייצוג של סטודנטים ערבים באקדמיה.
2. הוועדה קוראת למלי"ג ולות"ת למצוא דרכים להעלאת שיעור הסטודנטים הערבים באקדמיה.
3. הוועדה קוראת לשר החינוך שהוא גם יו"ר המלי"ג, למלי"ג, לות"ת, לאוניברסיטת חיפה ולמכללת נצרת, למצוא דרכים להמשך פעילות מכללת נצרת. זו מכללה שכבר קיימת ויש לתת לה האמצעים להמשיך ולפעול, ואף להתפתח.
4. הוועדה רשמה בסיפוק את הודעת בממשלה שהיא יוצאת בקול קורא להקים מוסד אקדמי ערבי בצפון.
5. הוועדה מבקשת ממרכז המחקר והמידע של הכנסת לבדוק –
 - כמה סטודנטים ערבים לומדים במוסדות אקדמיים ערבים ביהודה ובשומרון, בירדן, ובמדינות אחרות בחו"ל.
 - כמה סטודנטים יהודים לומדים בחו"ל.

הוועדה מבקשת מהמשרדים הנוגעים בדבר לדווח לה על ביצוע המסקנות תוך שלושה חודשים.

המסקנות הונחו על שולחן הכנסת ביום:
ט"ז בטבת התשע"ו
29 בדצמבר 2015